

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr. 9 1503) 1986 m. kovo mėn. 6 d.

Melbourne

XXXI M E T A I

LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJUS

RAŠO PROFESORIUS KUN. DR. PAULIUS RABIKAUSKAS SJ.,
POPIEŽIŠKOJO GREGORIANUMO UNIVERSITETO ISTORIJOS
FAKULTETO DEKANAS ROMOJE.

Mūsų spaudoje dar vis šen ir ten paprieštaraujama, kam ruošiamasi švęsti 600 metų krikščionybės į Lietuvą įvedimo jubiliejų, kai jau 1251 m. Lietuvos valdovas Mindaugas priėmė krikštą ir 1253 m. popiežiaus Inocento IV pavedimu kaip krikščionis buvo vainikuotas Lietuvos karalium. Tų laikų papročiu, svarbiausia apsikrikštyti valdovui ir gauti popiežiaus globą, — rašo D. Banaitis "Europos Lietuvoje" 1985 m. lakričio 8 d. "Todėl — pagal šį laikraščio skaitytoją — jeigu minėti iš viso jubiliejų, Lietuvos krikštą reikia skaityti nuo 1251 metų".

Negalima sakyti, kad bent pirmajame tvirtinime nebūtų tiesos ir logikos. Yra tautų, kur valdovo krikšto data tapo į tuos kraštus krikščionybės įvedimo data. Tai ypač ryšku mūsų artimiausiose kaimynuose. Lenkai 1966 m. šventė savo krikšto "tūkstantmetį", nes 966 m. jų valdovas Mieška I priėmė lotynų apeigų krikštą. Rusai 1988 m. minės savo "tūkstantmetį", nes 988 m. Kijevo kunigaikštis Vladimiras tapo krikščioniu. Todėl nieko nuostabaus, jei siūloma ir mums krikščionybės į Lietuvą įvedimą minėti laikantis Mindaugo krikšto datos.

Tačiau, jei Mindaugo laikų įvykių raida turi panašumų į istorijos vystymąsi kaimyninėse šalyse, joje yra ir didelių skirtumų. Lenkijoje kartą įvesta krikščionybė pamažu, bet nuolat stiprėjo ir plėtojosi. Pats kraštas jautėsi įsijungęs į krikščioniškųjų tautų šeimą ir visi kiti kraštai jį tokį laikė. Panašiai vystėsi krikščionybė ir Rusijoje: kartą įdiegtas Kristaus tikėjimo daigas be perstojo skleidėsi, apimdamas visą kraštą. To negalima pasakyti apie Lietuvą. Nė vienas iš Lietuvos kunigaikščių, Mindaugo įpėdinių, nelaikė savęs krikščioniško krašto valdovu. Kaip tik dėl to, kad valdė krikšto nepriėmusius gyventojus, valdovai patys ilgą laiką vengė krikštytis. Net ir Jogaila užaugo pagonis, nors jo motina buvo krikščionė ir ne vienas jo brolis bei sesuo buvo pakrikštyti. Taip pat ir kitų akyse pomindauginė Lietuva nebuvo krikščioniška. Nėra ko minėti kryžiuočių, kurių egzistencija Lietuvos pašonėje buvo pateisinama tuo, kad lietuviai dar pagonys. Bet ir lenkai dažnai XIII ir XIV a. dejuodavo, kad juos nuolat užpuldi-

nėja "Litvani, fidei catholicae inimici" — "lietuviai, katalikų tikėjimo priešai". Kaip tik už tai gaudavo iš popiežių dalį Lenkijoje surinktos dešimtinės, įvairių kitų palengvinimų bei dvasinių malonių. O popiežiai, nežiūrind, kad Inocentas IV Mindaugą buvo pavadinę "specialis filius Sanctae Romanae Ecclesiae" — "ypatingas Šv. Romos Bažnyčios sūnus" ir Lietuvos karalystę buvo priėmęs "in ius et proprietatem beati Petri" — "į šv. Petro išimtinę teisę ir nuosavybę", tie patys popiežiai jau netrukus lietuvius vadina žmonės, "kurie Dievo negarbina, netgi Jo vardui piktžodžiauja ir, susidėję su totoriais, sudarydami su jais prakeiktą sąjungą, dažnai užpuldinėja Lenkiją" (pop. Urbonas IV, 1264 metais — žr. Theiner, Vet. Mon. Pol. et Lit., I, p. 77). Ir už 100 metų, pop. Inocentui VI lietuviai vis dar "inimici christiani nominis" — "krikščioniško vardo priešai" (Theiner, ten pat, psl. 577). Jei popiežius būtų laikęs lietuvių tautą pakrikštyta, nebūtų taip išsireiškęs.

Nesusipratimai, matyt, atsiranda dėl netinkamai suprasto krikšto sąvokos. Į krikštą žiūrima per daug materialistiškai: jį priimti tai lyg pastatyti kokį nors paminklą. Kartą pastatytas jis turi stovėti. Bet krikšto tikrovė iš tiesų yra kitokia, — jis yra dvasinės tikrovės, Dievo suteiktos malonės ženklas. Dievas veltui teikia malones, tačiau jų niekam nebruka per prievartą, — žmogus turi laisvai ją priimti. Pop. Aleksandras IV kartą, dar Mindaugo laikais, rašė: "atsivertimas turi būti laisvas, ir pačiam Dievui nepatinka prievarta teikiami patarNAVIMAI" (Theiner, ten pat, psl. 71). Pop. Inocento IV didžiulis palankumas pasikrikštijusiam Mindaugui rodo, jog Kristaus vietininkas tikėjosi, kad prie karaliaus ir jo dvariškiu prisijungs taip pat visa tauta. O to kaip tik nebuvo. Lietuvių tautai Mindaugo krikštu buvo pasiūlyta malonė tapti krikščioniška tauta. Lietuva, kaip tauta, to pasiūlymo tuomet nepriėmė. Ji liko ir toliau pagoniška tauta. Turime teisę ir pareigą kalbėti bei minėti 1251 m. įvykusį Mindaugo ir kai kurių kitų kunigaikščių bei dvariškių krikštą, tvirtinti, jog tais metais į Lietuvą įžengė krikščionybė, bet kad tuomet būtų įvykęs ir visos tautos krikštas, Lietuvos į krikščioniškųjų tautų šeimą įsijun-

gimas, — tai ne! Galėjo ir tai įvykti, bet neįvyko. Lietuva dar per 130 m. visų Europos tautų akyse ir jos pačios kaip valstybės branduolį sudarančios tautos sąmonėje, tebebuvo pagoniška. Tik tai nuo 1387 metų ji tapo krikščioniška tauta ir kaip tokia buvo visų pripažinta.

Ar nebus tik visų tų priekaištavimų numatytam Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejui pati giliausia šaknis mūsų savotiškas, sakyčiau alergiškas jautrumas minčiai, kad Lietuva esanti pakrikštyta iš Lenkijos malonės? Lenkai, žinoma, nevengia sau prisiskirti tokių nuopelnų. Bet jie čia gerokai perdeda. Lietuvos krikšto reikalas buvo pribrendęs, jau prieš pradėdant tartis su lenkais dėl Jogailos vedybų su jų karaliene Jadvyga. Jogaila, be to, visai ne lenkų verčiamas, o pats savo ruožtu pravedė 1387 m. pradžioje aukštaičių krikštą. Neatsivežė iš Lenkijos nei žymiųjų lenkų didikų, nei aukštųjų dvasininkų. "Ne buvo nei Gniezno arkivyskupo, nei Krokuvoje lietuvių kunii (Nukelta į 4 puslapį)

Juozas Mikštas

AČIŲ DIEVUI SUTVĖRĖJUI !

Dievas — begalinė Meilė !
Stokime visi į eilę
Prie tos Meilės
Neišsenkamo Šaltinio.
Stokime visi, nors
Jau pavargę, nusiminę.
Atsigirkim
Gyvojo Vandens.
Palengvės kančia
Būties rudens.

Dievas — amžinasis Gėris,
Šį pasaulį žmogui
Meilėje sutvėręs,
Kur tarnauja jam galvijai,
Žuvys, paukščiai, žvėrys,
Ir gamta visa
Su mėnulio, saulės
Ir žvaigždžių šviesa.

Ačiū Dievui Sutvėrėjui,
Ačiū Jam už tai!
Ačiū Visatos Kūrėjui,
Tam, Kurį, žmogau,
Visoj gamtoj matai.
Dovaną tą apturėjai,
Bet ar Tu dievotai
Vertini čia visa tai?

North Melbourne, 18. 11. 85

LIETUVIAI PASAULYJE

— "Stimme der Schweigenden"
— Tylinčiųjų Balsas — žurnalas, leidžiamas Vakarų Vokietijoje Koblenz mieste. Kalėdų laidoje, kuri mus dabar pasiekė, per keturius puslapius pateikia vokiečių skaitytojams Nijolės Sadūnaitės Prisiminimus, kaip ji pateko į KGB Objektivą. Pradžioje pristato Nijolę, kad ji buvo Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos bendradarbė, 1974 sovietų suimta ir 1975 m. nuteista 6 metams katargos darbams į Sibirą, pažymi, kad Nijolė teisme laikėsi ramiai ir didvyriškai. Jos prisiminimus vokiečių kalba išleido Christian leidykla.

— Vilniuje surasta slapta spaustuvė, kur buvo spausdinami religiniai paveikslėliai. Sovietai spausdintojus nubaudė: Stasys Murauskas gavo 3 metus kalėjimo, Donatas Jaunutis 2 metus. Zigmantui Murauskui ir Alfonsui Vaičekauskui baumės vykdymas atidėtas. Stasys Mitkus nuteistas 1 metams kalėjimo lygtinai. Slaptoji spaustuvė veikė jau 7 metus. Krikščionių Solidarumo Internacionalo biuletenis "Presse - Dienst" leidžiamas vokiečių kalba Ziuriche, Šveicarijoje, praneša, kad Murauskas ir kiti nuteistieji prieš teismą buvo išstisus mėnesius tardomi Vilniaus KGB izoliatoriuje — rūsijoje, kuris yra Lenino prospekte netoli Gedimino aikštės. Tai tas pats pastatas, kuriame karo metu buvo įsikūręs vokiečių Gestapas su pagarsėjusiu tardymų ir kankinimų centru. Vokiečiam pasitraukus tą pastatą užėmė sovietų KGB. Pažymėtina, kad to "Presse - Dienst" vyriausiasis redaktorius yra jaunosios kartos lietuvis Algis Klimaitis!

— Vatikanas gavo žinią apie du naujai mirusius kunigus Lietuvoje. Vilkaviškio vyskupijoje Veiveriuose vasario 7 d. mirė jubilias altaristas kunigas Vincas Dumčius, gimęs 1886. II. 28. Prieš dvejus metus jis atšventė kunigystės 75 metų Deimantinį jubiliejų. Vilniuje mirė kun. Mykolas Žemaitis, 78 m. amžiaus, kunigu pašventintas 1938 m. Buvo laidojamas Vilniuje iš Aušros Vartų bažnyčios vasario 13 d. Kun. Žemaitis yra jau septintas šiemet Lietuvoje miręs kunigas.

— Los Angeles Times" — plačiai skaitomas amerikiečių dienraštis paskelbė platų straipsnį apie Pabaltijo kraštų diplomatinę tarnybą Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Amerika nepripažįsta Pabaltijo okupacijos ir veikia Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatiniai ir konsulariniai atstovai. Supažindino skaitytojus su Pabaltijo diplomatų veikla Los Angeles, Vašingtone ir kitur.

— Krikščionybės įvedimo Lietuvoje 600 metų jubiliejaus proga, šiaurės Italijoje Verese mieste vietos aukštesniojo religinių studijų instituto ir Pauliaus VI fundacijos iniciatyva yra rengiamas studijų seminaras apie krikščionybės istoriją ir kultūros vystymąsi Pabaltijo kraštuose. Seminarą pavesti šių metų rugsėjo 8-12 dienomis yra pakviestas Popiežiškojo Gregoriano universiteto Romoje istorijos fakulteto dekanas profesorius kun. Paulius Rabikauskas.

— Amerikos lietuvių spauda paminėjo pirmosios lietuviškos gimnazijos Vilniuje įsteigimo 70 metų sukaktį, išskeldama šio įvykio didelę reikšmę ne tikai Vilniaus kraštui, bet ir visos Lietuvos kultūros istorijai. Vienas jos steigėjų buvo Dr. Jonas Basanavičius, mokytojas Antanas Smetona, Aleksandras Stulginskis, arkivyskupas Rejnys, prof. Janulaitis, dailininkai — Varnas, Žmuidzinavičius.

Šventas Kazimieras - mūsų šventasis

Nedaug turime šventųjų Bažnyčios registruose, bet daug pas Dievą

Sv. Kazimiero diena - gera proga dar kartą prisiminti mūsų Šventąjį. O prisiminti nesunku, nes mes niekada jo nepamirštame. Suskaičiuoti mūsų tautos šventuosius taip pat lengva, nes galima sakyti, jis vienas tėra oficialiai Bažnyčios pri pažintas. Ir kalbėti bei rašyti apie mūsų Šventąjį vargu jau daug reikia, nes kai prieš porą metų minėjome jo 500 metų mirties sukaktį, paruošėme ir išleidome apie jį keilioliką knygų, tūkstančius straipsnių bei studijų. Dailininkai sukūrė daugybę jo paveikslų, kompozitoriai parašė Šventojo garbei eilę giesmių bei himnų. Didingo centrinio minėjimo metu Toronte buvo pastatyta Šventojo garbei opera "Magnus Dux" (libretas Kazio Bradūno, muzika ir režisūra Dariaus Lapinsko). Vatikanas išleido kazimierinius pašto ženklus, pagal lietuvių dailininko projektą, išleistas skulp. Vaškio Šv. Kazimiero medalis. Išeivijoje dar pasipylė daugybė smulkesnių leidinių su Šventojo paveikslu, religinio turinio maldomis. Atsirado "kazimierinių" mokyklinių sąsiuvinų, ženklelių - lipinukų. Išstisus metus laikraščiai buvo pripildyti rašiniais bei korespondencijomis apie 500 m. sukakties minėjimus, kurie vyko visose lietuvių kolonijose JAV-bėse, Kanadoje, Australijoje, Argentinoje, Brazilijoje, Venecueloje, Urugvajuje, Vokietijoje, Anglijoje ir kituose kraštuose.

Minėjimai, kad ir labai ribotu būdu, buvo ruošiami ir okupuotoje Lietuvoje. Minėjimo reikalą Lietuvos tikintieji iškėlė jau prieš keletą metų. Ir tai nenuostabu, nes jie mūsų Šventojo pagalbos dabar labiau reikalingi, kaip bet kitu metu.

500 metų garbingą sukaktį mūsų Šventasis minėjo kaip tremtinys. Jo palaikai amžius ilsėjosi didingoje Vilniaus katedroje, kur Lietuvos didikai bei valdovai buvo įruošę nepaprasto meninio grožio jam skirtą koplyčią. Deja, pokario metais okupantai išplėšė iš katalikų katedrą ir Šventojo palaikai turėjo būti iš jos iškelti. Nebuvo prieglaudos jiems ir didingoje šv. Kazimiero bažnyčioje Vilniuje, nes ji buvo susilaukusi dar baisesnio likimo - paversta ateistiniu muziejum... Šventojo kūną priglaudė šv. Petro ir Povilo bažnyčia Antakalnyje. Čia ir buvo iškilmingai ir prasmingai paminėtas Šventojo jubiliejus.

Didingas Šventojo minėjimas bu-

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

vo suruoštas 1984. III. 4 Romoje, Šv. Tėvo Jono Pauliaus II iniciatyva, jam pačiam dalyvaujant ir aukojant drauge su aukštaisiais Bažnyčios dignitoriais koncelebracines Mišias. Malonu buvo, kad Šv. Tėvas jau prieš tai patvarkė, kad Šventojo sukaktį lietuviai minėtų atskirai nuo lenkų, kurie Lenkijoje ir kitur taip pat ruošė Šventojo minėjimus. Taigi minėjimas šv. Petro bazilikoje Romoje, kuriame dalyvavo daugiau kaip 1.000 lietuvių, kartu buvo ir mūsų tautos religinis triumfas.

Tiesa, liko kai kurių nebaigtų darbų. Mūsų istorikas prel. Paulius Jatulis Vatikano archyvuose surado Šv. Kazimiero kanonizacijos bylą, bet gilesnių mokslinių studijų apie mūsų Šventąjį nepakankamai turime. Reikia apgailėti, kad didžiulis mūsų iškilaus istoriko prof. dr. Pauliaus Rabikausko SJ, mokslinis darbas, kurio tik dalis paskelbta "Europos Lietuvis" savaitraštyje, tebėra nebaigtame rankraštyje.

Ir okupantu spauda, tiesa, nebuvo tyli Šventojo jubiliejaus metu. Sovietų ambasados Vašingtone Informacijos skyriaus vedėjas Jurijus Subbotinas savo pranešimuose per "Novosti" žinių agentūrą telegramomis ir kitu būdu šaukė, kad Vilniuje buvo suruoštas Šventojo minėjimas. Buvo perduodami ir dabartinio Vilniaus arkivyskupijos kapitulinio vikaro kun. Algirdo Gutausko pareiškimai apie šventąjį ir jo jubiliejų. Šia proga sovietai nepamiršo pasigirti prieš pasaulį, "žiūrėkite, kokia pas mus religijos laisvė!". Tačiau lygiai tuo pačiu metu okupantų spaudoje Lietuvoje pasipylė rašiniai, kuriais buvo niekinamas mūsų Šventasis ir visi tikintieji. Nebuvo atsakyta į klausimą, kodėl Lietuvoje pokario metais turėjo sunykti ar buvo uždaryta apie 100 bažnyčių, kodėl iš 630 veikiančių bažnyčių apie 140 neturi nuolatinio kunigo, kodėl nuo 1940 m. ligi šių dienų Lietuvos katalikai neturi nė vieno religinio laikraščio, kodėl Bažnyčia ir tikintieji vis tebėra įvairių "įgalio-

minių kulto reikalams" skaudžiai persekiojami ir pan.

Tačiau, nežiūrint įvairių organizacinių trūkumų bei trukdymų, Šv. Kazimiero jubiliejus ir jo šventimas atnešė daug naudos. Šventasis "ne iš šio pasaulio. Jis neišvarė iš Lietuvos okupantų, - ne tik iš Lietuvos, bet ir iš savo katedros, tačiau sustiprino Lietuvos tikinčiuosius ir išėivijos lietuvius dvasiškai. Jis pamokė mus kantriai laukti geresnio likimo ir suteikė vilčių ateičiai. Pamokė mus visus, kad turime būti geresni, uolesni ir siekti šventumo, būdami pavyzdingi tikintieji.

Tačiau mažas lietuviškos kilmės šventųjų, palaimintųjų ir kankinių Bažnyčios vedamuose registruose skačius jokių būdu nereiškia, kad mūsų tauta yra davusi mažą šventųjų žmonių skaičių, kurie savo mirtimi bei krauju yra įsirašę į Kristų paliudijančių kankinių skaičių. Tokių asmenų mūsų tautoje amžių bėgyje, o ypač pastaruoju metu, buvo ne šimtai, o tūkstančiai. Tik prisiminkime abiejų pastarųjų okupacijų metu pačioje Lietuvoje ir Sovietų gulaguose nukankintus mūsų siškius tremtinius, kurių skaičiuje buvo ne tik daugybė dvasininkų, bet ir gilaus tikėjimo žmonių.

Tai "nežinomi" šventieji bei kankiniai. "Nežinomi" gal Romoje, Bažnyčios registruose, bet žinomi pas Dievą Amžinybėje. Tikėkime, kad jie, drauge su šv. Kazimieru, meldžiasi už persekiojamą Lietuvą.

JAV KONGRESAS MINĖJO VASARIO 16-TĄJĄ

Jungtinių Amerikos Valstybių Kongreso Atstovų Rūmai taip pat ir šiais metais iškilmingai atžymėjo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Minėjimas buvo prarastas vasario 26 d. posėdyje. Apie Lietuvą ta proga kalbėjo įvairūs kongresmenai. Posėdis pradėtas specialia malda - Invokacija, kurią sukalbėjo šiais metais pranciškonas kun. New Yorko lietuvių savaitraščio "Darbininko" redaktorius Kornelijus Bučmys. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimui Amerikos Atstovų Rūmuose vadovavo kongresmenas Frank Annunzio iš Illinois valstijos.

Clevelande įvyko Amerikos Lietuvių Bendruomenės kultūros tarybos surengtos jaunųjų muzikų varžybos paskatinti įvairių muzikos sričių menininkų prieauglių, jaunuosius talentus įvertinti premijomis, su jaunaisiais menininkais supažindinti visuomenę. Šių metų varžybose dalyvavo trys dailininkai, trys pianistai, vienas trompetininkas ir vienas violončelistas. Koncertui vadovavo pianistas A. Kuprevičius, scenoje pasireiškusių menininkus pianu lydėjo K. Kuprevičiūtė, varžybų vertintojais buvo paskirti kitataučiai žinomi Clevelando muzikos mokyklų profesoriai.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

įvykiai

● **Canberra.** Australijos parlamente vasario 20 d. vyko platūs debatai apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos persekiojimus ir pasiūlymą šią bylą iškelti Jungtinėse Tautose. Debatai bus tęsiami sekančioje parlamento sesijoje. Tą Rezoliuciją pateikė Baltų Taryba, kurią jau Australijos Senatas buvo priėmęs pernai vasario mėnesį. Dabartiniuose parlamento debatuose ši Baltų Rezoliucija buvo visų kalbėjusių palankiai vertinama. Baltų Taryba ypatingai dėkoja už palankius debatus šiems parlamentarams, kurie kalbėjo: R. Klugman, P. Rudock, J. Howard, L. Bowen, A. Peacock, D. Charles, C. Hurford, A. Cadman, R. Jacobi ir I. McPhee. Debatų kalbos yra atspausdintos Parlamento Hansarde vasario 20 d., kurį Redakcijai atsuntė Liberalų parlamentaras Philip Ruddock ir Baltų Taryba.

● **Canberra.** Karalienė Elizabeth II su savo vyru princu Philip kovo 2 d. atskrido iš N. Zelandijos 12 dienų vizitui. Valdžios rūmuose ji pasirašė ministerio pirmininko Mr. Hawke pateiktą proklamaciją, kuria suteikia Australijai visišką nepriklausomybę nuo Britanijos, nutraukiant konstitucinius ryšius, bet Elizabeth II pasilieka sau teisę ir toliau vadintis Australijos karaliene.

● **Adelaide.** Pietų Australijos premjeras Mr. Bannon kovo 2 d. atidarė Gilbertone pirmąją sekciją pasaulyje greičiausios autobusų susisiekimo linijos. Išbetonuota keiliu autobusai pasiekia 100 kilometrų greitį. Projektą paruošė Vakarų Vokietijos inžinieriai, projektą pavadinami "O-Bahn". Visa sekcija bus 12 kilometrų ilgio ir bus užbaigta 1988 m. Projekto statyba kainavo iki šiol \$ 66 milijonai ir dar pakils iki \$ 96 milijonų, kol bus galutinai užbaigta linija nuo Paradise priemiesčio iki Tea Tree aikštės. To projekto pirmasis bandymas buvo įvykdytas Vakarų Vokietijos Essen mieste, kuris labai gerai pasisekė.

● **Stokholmas.** Visa Švedija liko sukrėsta, kai žudikas vasario 28 d. nušovė Švedijos ministerį pirmininką Olof Palme, 59 metų amžiaus, ir sužeidė jo žmoną, kai jie tą naktį išėjo iš kino teatro. Spauda praneša, kad tą atentatą įvykdė vokiečių teroristų grupė, pasivadinti Raudonosios armijos šaka ir tuoj po įvykdyto atentato telefonu pranešė apie savo atliktą žmogžudystę.

● **Manila.** Filipinų naujoji prezidentė ponja Aquino praneša įstatymu pravedanti žmogaus teises "Habeas corpus" - suareštavus žmogų teismas patikrina ir nustato ar toliau laikomas kalėjime, ar paleidžiamas už užstatą, ar visiškai paleidžiamas, kaip nekaltas. Teisininkai paruoš naują Filipinų konstituciją, pašalinus buvusio prezidento Marcos pastatytus burmistrus, kad daugiau nebūtų rinkimų balsų suklastojimų. Gynybos ministeris Enrile pareiškė, kad armija bus virš politikos ir nesikiš savo valios primesti valdžiai. Valdžia siekia, kad prez. Marcos gražintų \$ 3.000 milijonų Filipinų valdžiai.

● **Maskva.** Vykstant 27-tam so vietų komunistų partijos kongresui, kuriame dalyvauja 5.000 pasikirtų atstovų, 15 sovietų žydų paskelbė bado streiką, kad jiems išduotu leidimą emigruoti, nes yra persekiojami. Emigracijos leidimo laukia jau daugelį metų ir nesuskaitomi kiti žydai, kurie nori išvykti iš Rusijos.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

Vardan tos Lietuvos!

Okupuotos Lietuvos vyskupai, skelbdami 600 metų jubiliejų nuo atnaujinto oficialaus Lietuvos krikščionybės, siekia ne vien tik tokia reta proga pasauliui priminti Lietuvos krikščionybę, kaip priešingybę Lietuvos okupantų bolševikų per prievartą ir smurtą peršamam ateizmui, bet svarbiausia, atnaujinti lietuvių tautos tikėjimą ir jį sustiprinti.

Lietuvos vyskupai šiuos metus skelbia sąmoningo tikėjimo metais, kad savo tikėjimą geriau pažintume, vertintume jo aktualumą mūsų gyvenimui. Į mus prabilo Dievas, mūsų Kūrėjas pasidalijo dieviškąja išmintimi, paskelbė mums savo valią, apreiškė būtinas išganymui tiesas, parodė kelius į laimę. Dievo pašaukti pranašai išrinktajai tautai skelbė Dievo žodį, mokė Dievą pažinti, jį mylėti, garbinti, laikytis Dievo įsakymų, kad tauta bijotųsi Dievą įžeisti, nusidėjėlius kvietė atgailoti, stiprino Išganytojo atėjimo viltimi. Dievo Sūnus Jėzus Kristus trejus metus skelbė pasauliui Evangeliją. Jis patvirtino pranašų žodžius ir atidengė žmonijai naujus dieviškos būties bei išminties lobius, ryškiau nušvietė Dievo įsakymų prasmę, davė naują įsakymą mylėti žmones taip, kaip jis mus myli. Įsteigė Bažnyčią ir jai pavedė mokyti žmones dieviškojo mokslo ir vesti tautas išganyimo keliu.

Lietuvos vyskupai padedami kunigų bažnyčiose nuolat skelbia ir aiškina brangų tikėjimo paveldėjimą, prašo ir ragina visus gyviau domėtis tikėjimo klausimais. Kiekvienas mąstęs žmogus nori gauti išsamius bei aiškius atsakymus į gyvybiškai svarbius klausimus: koks mano gyvenimo tikslas? Kokia mano darbo ir kančios prasmė? Kas manęs laukia po kūno mirties? Ar aš turiu dvasinę bei nemirtingą sielą, ar yra amžinasis gyvenimas bei koks jis yra? Ar yra Dievas ir koks jis yra? Kas iš tiesų gera ir dora, o kas ne? Kuo turėčiau grįsti savo santykius su kitais šeimoje ir visuomenėje?

Visa ką Išganytojas žmonijai paskelbė ir parodė, jau yra tapę milijonų ir milijardų žmonių gyvenimo programa, jų laimės kelias, Kristaus mokslo ir asmenybės sužavėti nesuskaitomi būriai krikščionių kankinių už Jį yra atidavę savo žemiškąją gyvybę, laimėję amžinąjį gyvenimą danguje. Taip tikėjimas yra žvaigždė, kuri nušviečia kelią į Dievą. Popiežiaus vadovaujami II Vatikano Susirinkimo vyskupai yra nutarę: "Šeima yra pirmoji mokykla visuomeninių dorybių, būtinų kiekvienai visuomenei. Ypač svarbu, kad krikščionijoje šeimoje, klestinčioje Santuokos sakramento malone ir pareigomis, vaikai nuo ankstyvo amžiaus būtų išmokyti pažinti ir garbinti Dievą, mylėti artimą pagal Krikšto gautąjį tikėjimą". Tikėjimas ne teo retinių tiesų pripažinimas, o viso žmogaus - proto, valios ir širdies atsiliėpimas!

33 žingsniai dėl Lietuvos

Algimantas Taškūnas - "Baltic News" Redaktorius, Tasmanijos universiteto administracijos pareigūnas - Vasario 16 minėjime Melbourne pateikė įdomią paskaitą, nurodydamas konkrečius darbus Lietuvai Tėvynei mūsų. Vykdykime juos! — Red.

(Tęsinys)

3. Išmok svetimų kalbų. Pirmiausia anglų; paskui rusų; o tada gal dar kokią.

Kaip gaila, kad šioje srityje mes gana apsilėidę. Pvz: į Australiją reguliariai suvažiuoja Antarktikos mokslininkai, ir Australijos valdžia jiems parūpina oficialius vertėjus. Tų vertėjų tarpe būna rusų, armėnų, australų, anglų - bet, kiek žinau, nei vieno lietuvių-ės. Baisiai gaila: nes tie vertėjai turi retą progą sudaryti pažintis ir paskleisti informaciją Tarybų Sąjungos bei satelitinių atstovų tarpe.

Tūli nelietuviai šias progas jau plačiai išnaudoja saviems reikalsams.

4. Būk fiziniai stiprus. Anot romėnų "sveika siela sveikame kūne".

5. Mesk gėrimą ir rūkymą. Labai sunku įtikinti australus, kad Lietuvoje girtuokliavimas pasklido dėl maskolių priespaudos - jei mes čia, laisvoje Australijoje, irgi nemažai ištraukiame.

6. Neapleisk savo tėvų religijos. O, jei apleidai, grįžk prie jos. Tavo tėvų religija - katalikų ar liuteronų; stačiatikių ar žydų - yra tiesioginis ryšis tarp tėvynės Lietuvos ir kur gyveni dabar. Religija yra kampelis senųjų namų, kąsenlis mūsų lietuviškų tradicijų.

Ir jeigu nori, kad australai tikėtų, kad lietuviai kenčia dėl religijos Lietuvoje, parodyk savo pavyzdžiu, kad ir Australijos lietuviai yra geri krikščionys.

7. Pagalink savo žinias apie Lietuvą. Mes visi galime dar daug naujo patirti ir išmokyti apie Lietuvą. Net ir tie iš mūsų, kurie baigė lietuvišką mokyklą ir gimnazijas.

Todėl: perskaityk visas naujas knygas apie Lietuvą, LKB Kronikas, kitus pogrindžio leidinius.

Apsiginkluok faktais, ne nuomonėmis. Kai pasitaikys proga kalbėti su kitataučiais apie Tavo pavergtą Tėvynę, Tau nestigs statistikos, datų ir pavardžių.

8. Išmok juokauti - australiškai. Kiekvienas tautos humoras kitoks. Išmok pataikyti į australų humoro gyslelę. Tuomet vienu anekdotu galėsi pasakyti daugiau, negu tūks tančių rimtų žodžių.

Pavyzdžiui: Mirė Brežnevas ir traukia į pragarą. Pakeliui sako Liuciperiui: "Pala - leisk dar man pamatyti dangų - man baisiai įdomu, kaip tas dangus atrodo".

Sustojo abu prie perlinių vartų; o ten pristatyta laikrodžių keli šim

tai! Ir keisti tie laikrodžiai: vieno rodyklės sukasi greičiau; kito - lėčiau; dar kiti - stovi visiškai.

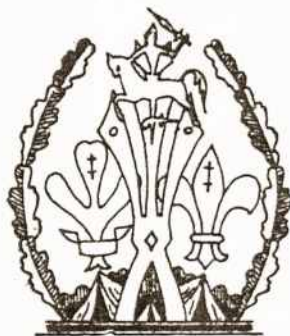
Klausia Brežnevas: "Ką gi čia tie laikrodžiai reiškia?"

"Aa", paaiškino šventas Petras, "kiekvienas laikrodis - tai viena Žemės valstybė. Ten, kur žmogaus teisės yra pažeidžiamos smarkiai, rodyklės sukasi greitai. Gi kur yra tikra laisvė, laikrodis visai sustoja".

"Tai parodyk man Tarybų Sąjungos laikrodį?" - prašo Brežnevas.

"Labai atsiprašau", - sako šv. Petras, "bet Jūsų laikrodis sukosi taip sparčiai, kad jį pastatėm virtuvėn - vietoje ventiliatoriaus".

9. Susirask mėgiamą arkluką —

MINĖJOME ŠV. KAZIMIERĄ

Melbourno Džiugo tuntas minėjo Lietuvos, lietuviškojo jaunimo ir Lietuvių Skautų Sąjungos dangiškojo Globėjo šv. Kazimiero šventę kovo 2 d. Iškilmingom pamaldom tuntas išsirikiavęs, uniformotas žengė į šv. Jono bažnyčią. Ornamentinį lietuvišką kryžių nešė Raimondas Bruožis, šv. Kazimiero paveikslą - Vida Jokubaitytė ir Nada Dundaitė, Lietuvos Trispalvė ir Skautų vėliavos su garbės sargybomis. Visas apeigas atliko skautai. Po įžanginės giesmės tuntininkas Algis Šimkus pateikė šv. Kazimiero Mišių vedamąją mintį. Zita Prašmutaitė grojo vargonėliais ir giesmes pravedė Birutė Prašmutaitė su sesėmis, įjungdamos giedoti ir visą bažnyčią, kuri buvo pilna lietuvių. Šv. Rašto skaitymus atliko Vida Žemaitytė, Audra Šimkutė, Linas Šeikis. Tunto dvasios vadovas kun. Pr. Dauknys tarė šventei skirtą žodį. Draugovių sukurtas Tikinčiųjų maldas skaitė Jonas Rukšėnas, Vida Žemaitytė, Rita Zoniutė, Jonė Žitkevičienė. Auką atnešė su tuntininku A. Šimkum - Danutė Čižauskienė ir Vida Žemaitytė. Prie šv. Komunijos ėjo taip pat daug, kad dalinti jos atėjo į pagalbą ir prel. Pr. Vaseris. Pamaldas baigė visiems giedant Marija, Marija.

Tunto sueiga vyko po pietų Lietuvių Namuose. Tuntui pietus paruošė Skautai Vyčiai pateikdami skanių dešrelių, jas išdalino būrelio vadas Linas Prašmutas. Vyr. skautės, kurioms vadovauja Loreta Čižauskaitė, suruošė tradicinę Kaziuko mugę. Netrukus Jubiliejinėje salėje vyko tunto sueiga. Tunto adjutantas Jonas Rukšėnas, priėmęs draugovių raportus, tuntininkui pristatė 56 išsirikiavusių skautų ir skaites, o su vadovybe jų buvo virš 60. Tuntininko įsakymais Paukštyčių draugovės draugininke paskirta p.s. Marytė Špokevičienė, Vilkiukų - p.s. Povilas Kviecinškas. Sesės pakeltos į II patyrimo laipsnį: Audra Šimkutė, Rasa Zdanūtė ir Rita Zonytė. Prie Lietuvos vėliavos Prityrusio skauto Ižodį davė Lukas Ždanius, jis buvo ratu apsuptys vyresniųjų skautų, skautų ir skautininkų. Laužui vadovavo ps. Birutė Prašmutaitė, tai gabi ir Dainos Sambūrio dirigentė, tuoj į skambias dainas įjungė visą tuntą, o kartais ir aplink sėdinčius tėvelius. Vyko draugovių įvairūs pasirodymai, auklėjimas individualiai ar grupėje reikštingi drašiai viešumoje. Sustojus į ratą sujungtomis rankomis pagiedojom Lietuva brangi ir tradicinę Ateina naktis. Taip įspūdingai atžymėjome mūsų skautų dangiškąjį globėją šv. Kazimierą, kuris ir šiandien mums gyvai šviečia tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui, ką mes įrodome savo darbais. PD

"Hobby". Rink pašto ženklus, iškylauk ar rankiok akmenis. Diskutuok ar užsiimk astronomija... — galimybės begalinės. Tavo arklukas Tau atleis nervus, padarys Tave įdomesniu žmogumi ir Tau suras naujų draugų.

10. Užsiaugink storą skūrą. Maskoliai ir jų pakalikai dažnai naudoja pajuoką, - kaip ginklą prieš savo priešus.

Nebūk toks užgaulus! Tegul jie tyčiojasi - o Tu ramiai dirbk toliau.

Taip pat išmok nesustoti, nepakabinti nosies, jei ką pabandai ir iš karto nepavyksta. Pasimokyk iš mūsų tautos priešų ir jų sėbrų: jie siekia Kremliaus tikslų be atvangos ir kiekvienas pralaimėjimas juos tik skatina bandyti vėl.

Anot Simo Kudirkos: "Maskva niekad nemiega".

Pasiruošęs pats, pradėk dirbti Lietuvai per kitus žmones.

(Bus daugiau)

kui pristatė 56 išsirikiavusių skautų ir skaites, o su vadovybe jų buvo virš 60. Tuntininko įsakymais Paukštyčių draugovės draugininke paskirta p.s. Marytė Špokevičienė, Vilkiukų - p.s. Povilas Kviecinškas. Sesės pakeltos į II patyrimo laipsnį: Audra Šimkutė, Rasa Zdanūtė ir Rita Zonytė. Prie Lietuvos vėliavos Prityrusio skauto Ižodį davė Lukas Ždanius, jis buvo ratu apsuptys vyresniųjų skautų, skautų ir skautininkų. Laužui vadovavo ps. Birutė Prašmutaitė, tai gabi ir Dainos Sambūrio dirigentė, tuoj į skambias dainas įjungė visą tuntą, o kartais ir aplink sėdinčius tėvelius. Vyko draugovių įvairūs pasirodymai, auklėjimas individualiai ar grupėje reikštingi drašiai viešumoje. Sustojus į ratą sujungtomis rankomis pagiedojom Lietuva brangi ir tradicinę Ateina naktis. Taip įspūdingai atžymėjome mūsų skautų dangiškąjį globėją šv. Kazimierą, kuris ir šiandien mums gyvai šviečia tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui, ką mes įrodome savo darbais. PD

RUOŠIASI LIETUVOS

KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUI

Besirengiant sutikti krikščionybės įvedimo Lietuvoje jubiliejų Toronto Kanadoje lietuvių "Prisikėlimo" parapijos tikintieji, vadovaujami savo klebono, dalyvavo dvasinio atsinaujinimo seminare tema "Sąmoningas tikėjimas". Seminaro dalyviai, kurių buvo apie 100, kartą savaitėje, 7-nių savaitių laikotarpyje rinkdavosi į parapijos bažnyčią. Čia, kiekvieną susitikimo vakarą buvo nagrinėjama iš anksto pasirinkta tema. Jų buvo septynios: Dievo meilė ir asmeninis ryšys su žmogumi, Geroji naujiena - gyvenimo kryptis ir išganymas, Naujojo gyvenimo pažadas ir tikrovė, Dievo dovana - tikėti ir priimti Kristų, Krikščioniško bren dimo pasekmės, Persimainymas Kristuje ir Krikščioniškos bendruomenės ateitis. Kiekvieną seminaro vakarą kalbėjo klebonas pranciškonių kun. A. Simanavičius ir atitinkamai pasiruošę pasauliečiai. Pašnekesys buvo tęsiamas pasiskirsčius į mažesnius būrelius. Vienas vakaras buvo skirtas išimtinai susikaupimui ir maldai. Seminaras visų dalyvavusių tikinčiųjų nuomone buvo labai sėkmingas. Daugelis pasisakė, kad jie dabar dažniau ir meliau skaito Šv. Raštą.

"TĖVIŠKĖS AIDAI" YRA VIENINTELIS

Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokestį. Įrašykime "Tėviškės Aidus" į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

ALK Federacijos Valdyba

Dailininko Vlado Meškėno sukaktis

Iš Sydnėjaus radijo programos 1986. II. 8

Vasario 17 d. V. Meškėnas šventė savo gimtadienį. Nedideliame draugų būryje, ne prie puotos stalo, bet atsiskyres nuo žmonių, užsidaręs savo studijoje, prie molberto, tarp aliejinių dažų ir terpentino kvapo.

Dailininkas savo gyvenimą pasikyrė tapybai. Matyt, jis gimė su piešimo talentu, nes jau nuo vaikystės vaizdavo popieriuje savo tėvus, brolius bei draugus.

Gerų portretistų pasaulyje yra nedaug, nes iš portreto tapybos yra reikalaujama daugiau negu tik iš tapybos. Geras portretistas turi ne tik paklusti bendriems tapybos dėsniams, jis privalo dar atkurti ir modelio fizinį panašumą ir, kas svarbiausia, sugebėti pajusti ir perduoti modelio vidinį gyvenimą.

V. Meškėnas turi tą retą talentą ne tik pajusti, bet ir drobėje perkurti žmogaus charakterį, jo būdą ir polinkius. Todėl jo portretai išsiskiria iš tūkstančių eilinių portretų, kurie tėra tik gražios linijų ir spalvų kombinacijos, nepajėgiančios atskleisti pačio žmogaus.

Iš praktiškos pusės portretisto duona yra pati sunkiausia, nes jis didele dalimi priklauso ir nuo modeliuotojo įnorių. Ne visada jam tenka tapyti meno žinovus, kuriems svarbiausia yra pats meno kūrinys. Daug dažniau gyvenime pasitaiko žmonių, norinčių save matyti jaunesniais, gražesniais, malonesniais, negu kad jie atrodo dailininkui.

V. Meškėnas yra dailininkas, nemėgstantis eiti į kompromisą, pataikauti užsakovui. Jis nelinkęs sau meluoti, ir nori išlikti ištikimu pats sau. Nereikia daug spėlioti, kad nevisada Meškėnas nori užbaigti portretą, o atsitinka, kad išviso nepriima užsakymo.

Jaunystėje Meškėnas kūrė portretus pastele, ir iš to laikotarpio iškyla giedras, linksmas "Žmonos portretas". Pasteliniai portretai yra spontaniški, džiaugsmingi, dvekiantys linijų ir spalvų lengvumu.

Rašo Genovaitė Kazokienė

VLADAS MEŠKĖNAS
"Autoportretas", aliejus, 1978 m.

Pirmoje Australijos lietuvių dailininkų konkursinėje parodoje Sydnėje, 1953 m., jis laimėjo pirmą vietą už pastelinį portretą "Tapytojo šeima".

Vėliau dailininką paviliojo aliejinė tapyba, kuri yra pastovesnė, per jos medumą galima išgauti daugiau spalvinių niuansų, daugiau giluminės šilumos.

1962 m. australų meno kritikai atkreipė dėmesį į Meškėno penkių pėdų dvigubą portretą "Mr.&Mrs. Weaver Hawkins" ir apdovanojo jį Helena Rubinstein portrait prize — pirmu prizą. Su šiuo darbu Meškėnas pasirodė stiprus, galingas tapytojas, kurio darbai gali rungtis su garsiausiais pasaulio portretistais. Tai ryškių spalvų galingas ekspresionistiškas portretas suparalyžuoto Australijos dailininko ir jo žmonos. Jų veidai ir figūros atrodo kaip žmonių, neišvengusių gyvenimo girnų.

Tais pačiais metais Meškėnas nutapė kito garsaus menininko Sir William Dobell portretą, kuris yra

didelis priešingumas Hawkins darbui. Tuo metu Dobellis, palaužtas vėžio ligos, gyveno paskutiniuosius savo gyvenimo metus. Meškėno portrete, nutapytame pilkomis, ramiomis spalvomis, Dobellis atrodė kaip įsikūnijimas rezignavusio, likimo valiai pasidavusio žmogaus.

Pora šių pavyzdžių pabrėžia Meškėno pajėgumą sukurti skirtingą, bet jaudinančią atmosferą, sklandančią iš pačių pozuotojų.

Spalvų pasirinkimu, jų galybiškais potėpiais, Meškėno portretai primena Bethoveno simfonijas, kurios sukrečia klausytojų sielas rimtimi ir formos jėga.

Dailininkas Meškėnas sukūrė ne mažai ir lietuvių portretų. Pažymėtini yra jo dukraičių portretai, Amerikos visuomenininko, ilgamečio PL Bendruomenės pirm. Juozo Bačiūno, Valdo Adamkaus, dr. Kabailos, dailininkės Vidos Kabailienės, šimtamečio dailininko Adomo Varno, poeto ir ilgamečio MP redaktoriaus Vinco Kazoko, menotyrininkės Genovaitės Kazokienės ir daugelio kitų. Juose visuose jis pagauna ir perteikia tų žmonių vidinį pasaulį ir jų dvasinį stovį.

Bet gal didžiausią įspūdį lietuvių visuomenei padarė Vlado Meškėno autoportretas, kuris buvo eksponuotas 1978 m. Lietuvių Dienų metu suorganizuotoje parodoje, Bankstovne. Tai didelis 5 pėdų aliejinis portretas, išreiškias dailininko širdyje pritvinkusį gyvenimo kartumą. Šis superrealistinis ir kartu ekspresionistinis Meškėno darbas negali būti pamirštas jį mačiusių.

Šiuo metu prestižinė Archibald portretų paroda persikėlė į Melbourne. Joje yra išstatytas Vlado Meškėno darbas, vaizduojantis dailininką Donald Fried. NSW meno galerijos direktorius tris kart televizijos žiūrovams pareiškė, kad jo nuomone, tai yra geriausias darbas visoje parodoje.

Su šia nuomone mes pilnai sutinkame, nes savo tapybiškumu ir

charakterio perdavimu šis portretas neturi sau lygaus.

Dailininkui Vladi Meškėnui gimtadienio proga linkime kūrybingų, džiaugsmingų ir sveikatingų metų.

(Atkelta iš 1 puslapio)

LIETUVOS KRIKŠTO JUBIL ...

gaikščius krikštijusio Radlicos (Krokuvos vyskupo), nei veiklaus Poznanės (vyskupo) Dobrogosto" - rašo prof. Ivinskis (Lietuvos istorija, Roma 1978, psl. 287). Nepasiėmė Jogaila nei jaunutės karalienės Jadvygos, nors būtų buvusi pirmoji proga jai parodyti savo tėvų žemę. Lenkų nuo seno išgarsintoji "Lietuvos apaštalė" svarbiame Lietuvos krikšto vyksme nedalyvavo. Lenkijos ponai ją išsivežė Raudonjon Rusion. Kai Jogaila Vilniuje krikštijo savo tautiečius, Jadvyga iškilmingai įvažiavo į Lvovą ir tam miestui suteikė privilegiją. Visos tos aplinkybės rodo, jog Jogaila, gal nenorėdamas sukelti nepasitenkinimo tarp lietuvių, tyčiomis paliko nuošaliai Lenkijos diduomenę. Atsivežė tik būrelį kunigų ir vienuolių. Lietuvos krikštas turėjo būti pačių lietuvių reikalas.

Tokie yra anų laikų įvykiai. 1251 m. įvyko Lietuvos valdovo Mindaugo krikštas, 1386 m. kito Lietuvos valdovo, Jogailos, krikštas, bet ir šis buvo daugiau privataus pobūdžio, nes tik krikščionis galėjo būti vainikuojamas karaliumi, 1387 m. lietuvių tautos krikštas. Ir iš tikrųjų nuo tų metų Lietuva įsijungė į krikščioniškųjų tautų šeimą. Nereikia dėl to nugriauti Manchesteryje lietuvių katalikų pastatyto paminklo ar nugremžti jo įrašo: "1251-1951. Commemorating the 7th Centenary of Christianity in Lithuania". Paminklas primena, kad krikščionybė į Lietuvą viešai įžengė 1251 metais. Ir tai yra tikra teisybė. Kitas dalykas, kada lietuvių tauta tapo krikščioniškąja tauta? Turėjo dar pagyventi keturios - penkios lietuvių generacijos, kol ir tai įvyko - 1387 metais.

Sveiki atvykę į velnio karalystę!

Ištraukos iš australo korespondento įspūdžių apie kelionę į Sovietų Sąjungą, kurią jis neseniai aplankė kaip Palangos ke lionių biuro svečias.

Traukinyje atsidavė sena žuvis, prakaitu ir senais drabužiais. Per apšalusius langus Sibiras atrodė sukaustytas netik šaltyje, bet ir laike. Netoli matėsi kelios pilkos, medinės bakūžės, viena nuo kitos atskirtos medinių štakietų tvorelėmis, paskendusios nesibaigiančiose lygumose, kurios tęsėsi į begalybę, ir vienur kitur sukumpusių beržų miškelis, kuris neatrodė, kad galės pergyventi ateinančią žiemą.

Į kaimelį nebuvo jokio kelio. Bakūžių langai buvo visi uždengti langinėmis ir aptverti žemės sklypeliai buvo taip tušti, kaip ir laukai už tų tvorelių. Traukinys važiavo pamažu, bet nei vieno žmogaus nesimatė. Už kaimelio, šalčio sukaustytas ir nutildytas upelis, jo vandenys pagauti ir paversti į ledą. Buvo sunku atsikratyti jausmo, kad čia niekas nėra pasikeitęs per ilgą laiką, kad tie žmonės, kurie čia gyvena, yra pasaulyje, kuris yra žinomas tik jiems ir niekam kitam.

Welcome to the evil empire! Čia, nesibaigiančiose lygumose milijonai žmonių turėjo labai greitai išmokti egzistencijos paslaptes, kai jie buvo uždaryti darbo lageriuose, kalėjimuose, tremtinių kaimuose. Prieš ma-

no akis buvo Gulagas, ten kur carai siuntė revoliucionierius, ir kur vėliau revoliucionieriai siuntė daug savo draugų...

Jeigu šiandien yra abejonių apie Gulagą, tai tikrai apie jo dydį, bet ne apie jo egzistenciją. Šitie Sibiro vaizdai persekiojo mane per visą kelionę, kai aš juos atpažinau kitose vietovėse...

Traukinyje kvapai ėjo vilnimis. Vienoje mažoje kabinoje keturi žmonės gulėjo išsitiesę ant plastika apdengtų suolų: du viršuje ir du apačioje. Dvi moterys, senas vyras ir jauna mergina. Visa kabina buvo užimta suolų, išskyrus mažą staliuką prie lango, kuris buvo uždengtas nešvaria, balta staltiese. Ant staliuko, rūkyta silkė, gabalas juodos duonos, stiklas raugintų kopūstų ir trys agurkai. Veidai, kurie žiūrėjo į mus, buvo veidai Rusijos, apie kuriuos mums pasakojo mano jaunystėje mano tėvas. Tai buvo platūs slaviški veidai, išvagoti, surūkę ir pilni įtarimo. Tikrai merginos akyse galėjai matyti šiek tiek susidomėjimo.

Viena moteris pasirėmė galvą ranka, pasuko savo masyvų kūną į šoną ir rusiškai prašneko - Eik po velnių! Jos burna buvo pilna sidabrinų dantų. Mergina nusijuokė ir

nusuko veidą. Traukinys važiavo ant pasukimo, ir vienas iš agurkų nuriedėjo prie staliuko krašto. Sidabriniai dantys pradingo už susiraukusio veido, ranka pagavo agurką ir padėjo jį atgal į savo vietą. Daugiau nebuvo ką kalbėti. Praraja tarp mūsų buvo neperžiangiama...

Mes keliavome kaip turistai. Vieną vakarą Maskvoje Gorkio gatvėje, kuri buvo pilna žmonių grįžtančių iš darbo, jaunas vyras, kuris kalbėjo neblogoi angliškai ir prisistatė kaip disidentų simpatikas, sakė: "Žiūrėk, mielas drauge, jie (valdžia) miršta dėl turisto dolerio, kadangi jiems reikia užsienio valiutos. Bet jie labai bijo kontakto tarp mūsų ir vakariečių. Dėlto jie vežioja jus grupėmis nuo vieno muziejaus ir statulos prie kitų ir laiko jus uždare turistų viešbučiuose, kur mums yra neleidžiama įeiti. Jie meluoja, paima jūsų pinigus ir savyje jaučia jums tik panieką. To neužmiršk!"

Aerofloto lėktuvas nusileido Kabarovske po keturių valandų skridimo iš Japonijos, ir mes per sniegu padengtą aerodromą ėjome į apšepusį Viktorijos stiliaus pastatą, kuriame buvo laukiamoji salė. Kiekvienoje kelionėje yra momentas kada visi nupasakoti vaizdai susitinka su realybe. Jeigu tie vaizdai buvo tau perduoti jaunystėje, šis momentas gali būti labai jaudinantis ir aštrus. Mano tėvas atsivežė Sibirą į Australiją...

TEATRŲ FESTIVALIO PROGA

(Tęsinys)

Lietuvių teatrinė veikla, kad ir mažesniu mastu reiškėsi ir kituose Rusijos miestuose.

Rytų Prūsijoje germanizuojami lietuviai susirūpino lietuviybės išlaikymu ir įsteigė draugiją "Birutė", kuriai pradžioje vadovavo Vilius Bruožis, vėliau Jurgis Zauerveinas, pasaulio kultūroje stambi asmenybė - poetas, visuomenininkas, poliglotas, mokėjęs net 46 kalbas. Pamilęs lietuvių ir išmokęs mūsų kalbą, tapo dideliu mūsų tautos bičiuliu.

Tilžėje kultūriniame lietuvių gyvenime pažymėtinas ir mūsų žymusis Vilius Storasta - Vydūnas: rašytojas, filosofas, visuomenininkas, sukūręs 49 teatro veikalus, kurie kone visi buvo suvaidinti ne tik Tilžėje, bet ir provincijoje, jam pačiam režisuojant jų 35. Jis buvo pirmas lietuvių skrajojamos dramos trupės organizatorius. 500 metų Žalgirio mūšio sukakčiai atžymėti birutiečiai pastatė G. Žemkalnio "Blinda" ir Vydūno misteriją "Mūsų laimėjimas".

Negalima nepaminėti ir Amerikos lietuvių, kurių po 1863 m. sukilimo persikėlė apie 252 tūkstančiai. XIX amž. antroje pusėje Amerikoje iškilo stambus kovotojas už lietuvių dr. Jonas Šliupas. Jis organizavo choras ir teatro draugijas, rašė teatrui veikalus. 1889 m. Čikagoje buvo suvaidinta "Kova po Grunvaldu", kur dalyvavo 71 atlikėjas! Steigėsi teatro d-jos Baltimorėje, New Yorke, Bostone, Detroite ir kitur. St. Pilka surežisavo Amerikoje S. Čiurlionienės "Aušros Sūnus" ir Šilerio "Klasta ir meilė".

Susumavus visa tai tenka atžymėti, kad lietuvių teatrinė veikla buvo išaugusi į platų sąjūdį, apėmusį ne vien Lietuvą. Pakanka pažymėti, kad buvo vaidinama net 220 veikalai. Artistai įgaudavo vis daugiau patyrimo ir iš jų vėliau

Rašo **A. Binkevičiūtė - Gučiuvienė**

išėjo ir išaugo pirmieji profesionalai, baigę specialias teatrinės mokyklas. Ona Rymaitė, K. Glinskis, S. Pilka, A. Sutkus, J. Vaičkus ir kiti.

Antanas Sutkus ir Juozas Vaičkus yra laikomi Nepriklausomos Lietuvos Valstybės Dramos teatro tėvais. Šioje vietoje malonu paminėti, kad adelaidiškė Elena Dainienė, kuri su Paulium Rūteniu buvo Adelaidėje lietuviškos scenos pionieriai, lankė Lietuvoje J. Vaičkaus studiją. Tie sambūriai išugdė taipogi visą eilę lietuvių dramaturgų.

1918 m. Lietuvai atgavus nepriklausomybę atsivėrė galimybės kurti savo meno institucijas. Pradžioje sukrito vilniečiai, bet Vilnių lenkams užgrobus ir Kaunui tapus laikinąja sostine, čia ir prasidėjo darbas. Teatro menu besizavį asmenys nugalėję visus įsikūrimo sunkumus, pastatė 1920 m. gruodžio 28 d. H. Zudermano "Joninės". Taip gimė pirmasis profesinis dramos teatras.

Laikui bėgant dramos aktoriai išbujojo į stiprų dramos kolektyvą. Įgudę tuometiniai režisieriai buvo: B. Dauguvietis, A. Sutkus, A. Oleka - Žilinskas, R. Juknevičius ir kiti, kurie visi kreipė dramos veiklą meno pažangos keliu. Iškiliųjų aktorių būrį sudarė: Henrikas Kačinskas, Stasys Pilka, Ona Rymaitė, Jadvyga Oškinaitė, Petras Kubertavičius ir daugelis kitų.

A. Sutkaus svajonė buvo išugdyti tautos teatrą, kuris turėtų tikrai lietuvišką vaidybos meno sielą ir būtų gyvas savųjų dramaturgų kūriniais. A. Sutkus pasižymėjo taipogi kaip teatrologas - teoretikas ir pedagogas. Mirė Lietuvoje 1968 m. numylėtoje scenoje, kuri buvo jo, teatrolo, gyvenimo prasmė ir tikslas. Griuvo lyg ažu-

las kalbėdamas iškilmingame Vydūno minėjime Kaune.

Žymiausi lietuvių dramaturgai, kurių veikalai išvydo Kaune dramos teatro rampą yra: Krėvė Mickevičius, Petras Vaičiūnas, Sofija Kymantaitė - Čiurlionienė, Kazys Inčiūra, Kazys Binkis, Stasys Santvaras, Tumas Vaižgantas ir Balys Sruoga, - gilus teatrologas, įkūręs Vytauto Didžio universitete teatro seminarą, kurio buvo vadovas. Žiauri buvo jo lemtis. Vokiečių okupacijos metu buvo kankinamas Stuthofo koncentracijos stovykloje, o po karo grįžęs į Lietuvą nerado nei žmonos, nei dukros, pasitraukusių į vakarus. 1947 m. mirė Vilniuje dvasinio kankinio mirtimi. Buvo dailus ir gražiai naujagis vyras, tad buvo "didelis" žmogus visokeriopa prasme, kad net jam mirus visame Vilniuje nerado pagal jo ūgį karsto ir turėjo paguldyti sulenktomis kojomis.

Pirmaisiais Nepriklausomybės metais veikė Kaune ir vienintelis satyros teatras "Vilkolakis", paremtas improvizacine kūrybos sistema.

Vėliau įsikūrė dramos teatrai dar Šiauliuose ir Klaipėdoje.

Okupuotoje Lietuvoje iki dabar klesti scenos menas, ypač yra pagarsėjęs Panevėžio dramos teatras, kurio vadovas yra režisierius Juozas Miltinis, baigęs dar Nepriklausomybės laikais Paryžiuje teatro meno studijas.

Malonu paminėti, kad netrukus pamatysime Adelaidėje Melbournno teatrą "Aušra", vaidinant Keturakio komediją "Amerika Pirtyje".

— **Venezuelos** sostinėje Caracas sausio 31 d. mirė lietuvių kapelionas kun. Antanas Perkumas, salezietis vienuolis. Jis į kunigus buvo išventintas 1941 ir iki 1952 m. buvo misionierius Kinijoje. Iš ten per JAV nuvyko į Venezuelą ir per 34 metus apaštalavo lietuvių tarpe. Buvo gimęs 1909 m. Darbėnų valsčiuje, Kretingos apskrityje.

Meditacijos

SAULĖ IR MOTERIS

Drebu kaip drebulės lapelis, besidžiaugdamas ryto saulės pirmojo spindulio paliestas, aa - Saulė; koks didelis žodis - Saulė, ir kokia nuostabi diena, per milijardus metų niekad nepavėluojanti ir nepavargstanti, su pirma diena ir aš gimiau saulės nušviestuose atomuose, ir mano atomai ten buvo, nei laikas, nei ugnis, nei vanduo jų negali sunaikinti, taip gyvenam visi kartu.

Vokiečių poetas Fr. von Schiller kartą, savo jaunystėje ir įkvėpime, paklausė Saulės - kas yra meilė? Ji jam parodė moterį. Moteris Gimdytoja - antroji Saulė. Dvi gyvybės paslaptys viename Žodyje: t e b ū n i e.

PROTAS IR IŠMINTIS

Albertas Einšteinas, proto genijus, sako, kad žmonija tesinaudoja tik 10% tos dvasinės energijos, kurią vadiname protu. Ją gauname dovanai iš Visatos centro, iš kūrybos departamento, kad žemėje sukurtume laimingą gyvenimą.

— Proto turime per daug, bet išminties mums trūksta, Viešpatie, ar negalėtume gauti daugiau?

— Mano vaikeliai, protą aš jums daviau, o išmintį jūs patys privalote susirasti, ieškokite patirtyje, ten jūsų autonomija.

Aleksandras Kelmietis

A.a. kun. Stasys Kulbis, SJ, ilgą laiką dirbęs pastoracinį darbą Kanadoje, ypač "Aušros Vartų" parapijoje, mirė Montrealyje vasario 10 d. Buvo gimęs 1910. I. 14, kunigu pašventas 1942. V. 13. Velionio kūnas buvo parvežtas į Čikagą ir, po pamaldų Jėzuitų koplyčioje, palaidotas Šv. Kazimiero kapinių, Jėzuitų skyriuje. Velionis Stasys buvo ilgametis skautininkas ir vadinamas "skrajojančiu kunigu".

Jis tikėjo į revoliuciją ir 1939 metais prieš pat nacių invaziją išvažiavo iš Lenkijos į Sovietų Sąjungą pilnas baimės, bet ir su viltimi. Jis išvyko iš Sibiro 1945 metais, jo įsitikinimas į didžiąją revoliuciją sutriuškintas... Buvo juokinga, bet teisybė: kai aš įėjau į laukiamąją salę, žiūrėdamas į senas bobutes, šluojančias salę su trumpom ranke nom šiaudų šluotomis, jų galvos apdengtos šalikais, apsvyniojusios eilėmis neaprašomo stiliaus drabužių, tas man atšaukė tėvo pasakojimus ir aš pasijutau kaip namie. Šitas jausmas, kad aš čia esu buvęs, manęs neapleido per visą kelionę...

Intourist vadovė, priskirta mums kelionei per Sovietų Sąjungą, stovėjo kitoj pusėj barjero munitinėj; moteris beveik trisdešimt metų su storais pilkų rėmų akiniais ir jos blondiniai plaukai surišti kaspiniu, kad nekristų ant veido. Ji atrodė susirūpinus. Munitininkas nutarė, kad knyga "The Russians", rašyta Hedris Smith, kuris buvo "New York Times" korespondentas Maskvoje gale 1970 dešimtmečio, yra pilna melo ir dėl to negali būti įvežta. Ar skaitei? paklauskiau, - ne! Tai kaip žinai, kad ji yra pilna melo? - Aš žinau!

Jo akys sakė, kad pasikalbėjimas yra baigtas. Mes visi pagalvojome kas atsitiko su tais tūkstančiais knygų, kurios buvo prieš tai konfiskuotos, nes jos buvo pilnos melo? Kabarovsko gatvės buvo padengtos snie-

gu ir ledo kilimėliais. Šaltas rūkas pakeitė baltas gatvių šviesas į geltoną prieblandą. Seni sunkvežimiai pamažu judėjo gatvėmis, o ant šaligatvių, kaip šmėklos rūke, judėjo žmonės susisukę į storus apsiaustus, su kailių kepurėmis, veidai nusukti pavėjui. Mes praėjome pro geležinkelio stoties fasadą, kai pastebėjome, kad laikrodžiai rodo antrą valandą ryto. Čia, pačiame rytiniame imperijos gale, 8.000 km nuo Maskvos, valdžia įrodė savo visagalį autoritetą ir visi oficialūs laikrodžiai rodė Maskvos laiką...

Intourist viešbučio laukiamajame stovinėjo grupė japonų turistų, laukiantys kambarių viešbutyje, kur visiems reikia pereiti per komplikotą užregistravimo procedūrą. Galų gale jie iškeičia savo pasus į kuponus raktams, kuriuos jie turi parodyti moteriškėms, kurios dežuruoja kiekviename viešbučio aukšte prie savo stalo. Parodę kuponą, gaus raktą į savo kambarį. Tos dežuruotojos praleidžia dienas ir naktis užrašinėdamos kiekvieno žmogaus išėjimą, parėjimą iš kiekvieno kambario. Viens Dievas žino kas tas registracijos knygas vėliau studijuoja ir ką su jomis daro.

Japonų grupė stovėjo šalia rudu marmuru padengtos kolonos. Kiekvieno Sovietų Sąjungos viešbučio laukiamasis yra išbaigtas su marmuru. Ant kolonos iškabytos nuotraukos japonų pasidavimo po antrojo pasaulinio karo. Ir po apačia didelėmis raidė-

mis parašas - sovietų žmonės švenčia istorinę pergalę prieš japonų militaristus!

Kabarovske gauni įspūdį, jog esi pakraštyje milžiniškos dykumos. Pastatai, tai mišinys 19 amžiaus medinių bakūzių ir prefabrikuotų gelžbetono gyvenviečių, kurių daug matėsi Maskvoje ir Leningrade, ir prieš kurias Australijos Housing Commsission pastatai atrodo kaip nepaprastai puikūs pavyzdžiai pokarinės masinės statybos. Kas antaras pastatas apkabinėtas vėliavomis ir plakatais, kurie garbina Didžiąją Spalio revoliuciją ir Stalino ir Lenino išmintį. Gatvės dieną buvo beveik tuščios, išskyrus žmones laukiančius eilėse prie miesto krautuvijų, kurios atrodo pardavinėjo tik maišus miltų, cukraus ir žuvų konservų. Ant gatvių kampų seni vyrai pardavinėjo kopūstų galvas, kurias laikė geležiniuose narveliuose šalia savo kojų. Jaunuoliai stovinėjo grupėmis prieš viešbutį ir siūlė dideles sumas rublių už betkokį vakarietišką drabužį. Kaž kodėl kramtoma guma buvo labai populiari, ir pora vidurinio amžiaus amerikonių, kurios vakar vakare viešbutyje kėlė taures už Reagan, Amerikos Star Wars programą ir Amerikos švarumą, užsirašė tą faktą - informaciją, kurią jos perduos draugams, galvojantiems važiuoti į Sibirą. Čia, mes pagalvojome, buvo pavyzdys praktiškos amerikoniškos iniciatyvos.

(Bus daugiau)

A. A. Bronius Gasiūnas

MANO GYVENIMO APRAŠYMAS

Gimiau 1911 m. Klausčių kaime, Biržų apskrityje. Tėvai buvo mažžemiai ūkininkai, turėjo 5 vaikus, iš kurių aš buvau vyriausias. Baigęs pradžios mokyklą Klausčiuose, lankiau Biržų valstybinę gimnaziją, kur 1930 Vytauto Didžiojo metais įsigijau Brandos atestatą. Tais pačiais metais įstojau į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune, kur po 4 m. baigiau humanitarinius mokslus.

Pradžioje dirbau Aušros mergaičių gimnazijoje Kaune, vėliau Ukmergėje ir Vilniuje, dėstydamas lietuvių, vokiečių ir lotynų kalbas.

Prasidėjus karui ir artėjant frontui, pasitraukiau į Vokietiją, apsidomamas Augsburgėje. Įsisteigus gimnaziją, čia taip pat dėsciau lotynų ir anglų kalbas.

Atvykus į Australiją, buvau paskirtas anglų kalbos instruktorium Northame Vakarų Australijoje imi grantų surinkimo punkte, kur išdirbau 3 metus.

Užsibaigus imigrantų transportui į Australiją, du metus dirbau berniukų gimnazijoje Perth, o atvykus į Melbourną iki pensijos Cyclone Corporation of Australia.

Išėjęs į pensiją ilgesnį laiką dainavau Geelongo lietuvių chore ir buvau jo administratorium.

Šalia to mokytojavau Geelongo Dr. Vinco Kudirkos savaitgalio mokykloje, eidamas jos vedėjo pareigas.

Vėliau grįžus į Melbourną, dirbau Švietimo komitete, eidamas sekretoriaus pareigas. 1983 m. buvau išrinktas į Apylinkės Valdybą, kurioj buvau vicepirmininku.

Šią Broniaus Gasiūno autobiografiją pristatė jo duktė Gražina Ramanauskienė, pridėdama, kad jos tėvelis Bronius 1983 m. įstojo Melbourn į DLK Vytenio šaulių kuopą ir buvo pirmasis biuletenio Lietuva - Lietuviams redaktorius.

Bronius Gasiūnas mirė namuose širdimi vasario 25 d. Rožančius buvo kalbamas Tobin koplyčioje Noble Park. Atsisveikinimo žodžius tarė Dr. Jonas Kunca, Apylinkės pirm. Ričardas Šemetas ir Šaulių kuopos vardu Juozas Kvietelaitis. Laidotuvių šv. Mišios vyko šv. Jono bažnyčioje vasario 28 d., giedant Vyrų chorui, diriguojant Petriui Morkūnui. Daugelis priėmė šv. Ko-

munią už velionį ir palydėtas į Springvale Nekropolio kapines. Duktė Gražina ir jos vyras Algis Ramanauskas savo namuose suruošė dalyviams šermenis. Šaulių kuopa nešė garbės sargybą koplyčioje, bažnyčioje.

Ilsėkis, mielas Broniau, Viešpaties džiaugsmo šviesoje. PD

MELBOURNAS

MARGUČIŲ DAŽYMAS

Kaip jau buvo minėta ankstyvesniame pranešime, numatytas margučių dažymo instruktavimas - sesija įvyks šeštadienį kovo 15 d. 1.30 val. po pietų Bendruomenės salėje, Lietuvių Namuose.

Sesiją praves D. Simankevičienė, padedama A. Bajoro. Viskas kas reikalinga liaudies motyvais išmarginimui velykinių kiaušinių bus parūpinta. Dalyvavimas kainuos apie \$ 3 išlaidų padengimui. Kadangi grupė numatoma apie 20 žmonių, prašome užsiregistruoti kuo greičiau, idant netektų gailėtis nepatekus į grupę. Yuatingai kviečiame jaunimą, kurie jau nebelabai žino mūsų lietuviškus papročius. Registraciją vykdo Valdybos sekretorius A. Žilinskas, tel. 329 6833, vakarais ir savaitgaliais tel. 583 4258.

Melbourno Apyl. Valdyba

Gerbiama Geelongo Dr. Vinco Kudirkos mokyklos vedėjui ir mokytojui

A. A. BRONIUI GASIŪNUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo šeimai ir draugams.

Dr. Vinco Kudirkos Mokyklos Tėvų Komitetas,
Mokytojai ir Mokiniai

YRA GALIMYBĖ ĮSIGYTI ŠIUOS LEIDINIUS

Kaina nurodyta Amerikos doleriais

Lietuvių Enciklopedija, 37 tomai	\$ 370.00
Lietuvių Enciklopedijos 37-tas tomas	\$ 35.00
Anksčiau užsisakiusiems - \$ 33.50	
Encyklopedia Lithuanica, 6 tomai	\$ 150.00
Vinco Krėvės raštai, 6 tomai	\$ 35.00
Signataro Petro Klimo iš mano atsiminimų	\$ 13.25
Prez. A. Smetonos raštai, Pasakyta Parašyta	\$ 11.25

J. Kapočius, PO Box 95, So. Boston, MA 02127

Iškirpti: Užsakymus ir mokestį siųsti US dol.

Vardas, Pavardė

Adresas

A. A. S. Virbickas

NEWCASTLE

Audrai siaučiant, žaibams žaibuojant, niukasteliečiai vasario 22 d. atšventė nepriklausomos Lietuvos valstybės paskelbimo šventę. Į NL Valdybos ponį gražiai išpuošta St. Peters salę susirinko veik visi Niukastelyje gyvenantieji lietuviai. Kartu su savim jie atsivežė nemažą skaičių savo bičiulių: Jonas ir Viktoras Statkai niukasteliečiams parodė savo JAV gyvenančią sesutę, Stasys Butkus mums pristatė savo puseserę iš Manchester (Anglijos), o niekam ne pasiduodanti mūsų Antosė į salę atsivežė ne dvi ponias iš Adelaidės.

Vasario 16 minėjimą atidaręs NL Valdybos pirmininkas žodį tarti pakvietė ALB Krašto Valdybos narę Janiną Vabolienę. Iš Adelaidės atvažiavusi prelegentė žavėjo klausytojus savo gražia išvaizda, savo intymiai švelniu balsu. Kun. Povilas Martūzas tarė svarų žodį tautos šventės tema. Jis niukasteliečiams paskaitė net poemą, parašytą Sibire gyvenančio lietuviu.

Kalbas sekė "Lietuviškų Dainų Mylėtojų" grupė - vadovaujama Stasio Žuko. Savo programą jie pradėjo su moterų kvartetu. Jos padainavo labai vykusiai lietuviškų liaudies dainų. Po kvarteto sekė Zina Zakarauskienė su M. Noviko kompozicija "Sapnų pilis". Solistę su pianinu palydėjo Stasys Zukas. Ši ilga ir gerai sudainuota daina publikai patiko. Po solistės sekė duetas - Marta Zakarauskienė ir Juozas Česnaitis. Jie dainavo B. Gorbulskio "Gintaro Tėvynė". Nors dainavimui sąlygos ir nebuvo palankios, tačiau dainininkai ne pasimetė. Mat, dėl labai tvankaus oro, koks tai geraširdis įjungė scenos vėduokles. Tos scenoje sukėlė nemažą vėją. Pianistės M. Ulanienės ant piano tvarkingai sudėti gaidų lapai pradėjo skraidyti po sceną, o pirmininkas tas gaidas gaudyti ir pabėgomis vėl jas nešti prie pianino. Deja, per skubėjimą, gaidų lapai susimaišė. Tačiau prie visokių krizių pripratusi pianistė M. Ulanienė neprarado savo galvos. Programą užbaigė visi dainininkai su Vygaudo Telksnio "O Zemė gimtoji".

Po programos sekė Valentino Kuto plokštelėmis perduota šokių muzika. Nors daugumas svečių šokiais nesidomėjo ir savo troškulių skandino su šaltais gėrimais, bet kurie nepatingėjo šokti, rado savo šokiams daug vietos ir labai puikią nuotaiką. B. Gasparonienės suorganizuota turtinga loterija buvo labai greitai išparduota. S.Z.

Launcestone vasario 18 d. širdies priepuolio ir skilvio vėžio ligos pakirstas staigiai mirė savo namuose Stanislovas Virbickas.

Stanislovas Virbickas, sūnus Kazio Virbicko ir Paulinos Kušleikaitės, gimė 1911. IV. 16 Mišūčių km. Šilalės valsč. Tauragės apskr. religingoj šeimoj. 1934 m. vedė pradžios mokyklos mokytoją Barbutę Motušytę, susilaukė dukrelės Nijolės. II-jo karo įvykiai privertė Stasį palikti pamiltą kraštą, savo šeimą ir trauktis tremties dienų nežinion.

Gyvendamas Vokietijoje DP lageriuose skundėsi savo skrandžio skausmais ir taip pat su skaudama koja. Gydėsi ir jautėsi geriau.

1948. IX. 30 atvyko į Australiją ir darbo sutartį atlikti buvo paskirtas į Tasmaniją ir iki savo mirties išgyveno Launcestone. Prieš kiek laiko pradėjo skūstis skrandžio skausmais. Po operacijos jautėsi geriau ir buvo lyg pagijęs.

Buvo sąmoningas lietuvis patriotas, skaitė ir prenumeravo lietuviškus laikraščius, knygas. Buvo populiarus australų tarpe ir mylimas visų vietos lietuvių. Labai mėgo muziką, niekuomet neapleisdavo koncertų, baletu spektaklių, turėjo nemažą kolekciją plokštelių.

Jo giminių pageidavimu buvo atnašautos už jo vėlę šv. Mišios ir kūnas nuvežtas į krematoriumą vasario 24 d. Pelenai supilti į urną. Karstui leidžiantis buvo pagrota iš plokštelės Lietuva brangi, mano Tėvyne, kur ir buvo paskutinis su Stanislovu atsiveikinimas. Laidotuvėse dalyvavo apie 200 žmonių.

Liūdi Stanislovo netekusi žmona Barbutė ir dukrelė Nijolė Lietuvoje. Liūdime ir mes Launcestone lietuviai, netekę savo tauraus tautiečio ir draugo.

Ilsėkis, Stasy, svetimoje žemėje toli nuo savo namiškių, kuriuos taip mylėjai ir niekuomet nepamiršai. Lai Aukščiausias veda tave į amžinai laimingesnę gyvenimą.

Po laidotuvių p. Stepšiai suruošė savo namuose visiems pusryčius.

J. Krutulis

P A D Ė K A

Dėkinga esu Jums, mano vaikai, už suruoštą ypatingoje paslapytyje mano 60 m. sukakties pobūvį. Sukviesdami mano senus draugus, kai kurių jau nesu mačiusi keletą metų, ir su ašara akyse dėkoju Jums, mieli draugai, už sveikinimus žodžiu ir raštu, už pasakytus linkėjimus - ypatingai už gausias dovanas. Džiaugiuosi, kad nesu pamiršta prisimindama mūsų praeities laikus.

Onutė Skimbirauskienė
Mornington

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju už lankymą manęs ligoje kun. Dr. Pr. Daukniui, Katalikių Moterų Draugijai, Socialinės Globos Moterų Draugijai, Parapijos chorui. Ypatinga padėka kaimynams - Prakupavičių ir Žilinskių šeimoms.

Bronė Mačiulaitienė

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

M E L B O U R N A S

Rekolekcijas praveda Adelaidės klebonas kun. Juozas Petraitis MIC mūsų lietuvių šv. Jono bažnyčioje, East Melbourne.

Kovo 21 d. penktadienį 7 val. vak. išpažintys, 8 val. konferencija ir po to šv. Mišios.

Kovo 22 d. šeštadienį 8 val. vak. išpažintys, 8.30 konferencija ir po to šv. Mišios. Australų šv. Mišios 7 val.

Kovo 23 d. sekmadienį išpažintys klausomos nuo 11 val. Šv. Mišios 12 val., pamokslas ir visų bendra šv. Komunija.

A.A. Broniaus Gasiūno laidotuvių proga šv. Mišioms aukojo T. P. Adamavičius, V. E. Bindokai, Eileen Eichstadt, M. S. Eimučiai, Bronė Jankienė, J. T. Jurgelaičiai, J. L. Kebliai, L. Antanas Ramanauskai, V. Sidabra, R. Skėrienė ir Irena Luscombe, S. I. Tamošaitis, P. Usas, DLK Vytenio šaulių kuopa. Keturdėlio proga šv. Mišios bus aukojamos Lietuvių Kankinių koplyčioje Lietuvių Namuose balandžio 12 d. 4 val. po pietų.

Jonas Čiulada, gimęs 1920. I. 1 Paparčių km. Žašlių valsč. Kaišiadorių apskr. mirė vasario 19 d. Sudegintas Springvale krematoriume vasario 21 d. — Praneša Romualdas Sąženis.

Juozas Žukauskas, gimęs 1909. XII. 25 Mažeikiuose, teisininkas, žurnalistas rašytojas, 1936-38 Šaulių Trito viceredaktorius, Australijoje buvo Mūsų Pastogės redaktorius 1949-50 ir 1952-53. Mirė Melbourne priemiestyje Greensborough vasario 25 d. palaidotas Fawkner krematoriume vasario 27 d. Liko nuliūdusi žmona Tatjana.

Parapijos choro repeticijos nebus šį sekmadienį kovo 9 dėl ilgo savaitgalio.

AUSTRALIJA IR

NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II kovo mėn. MA nariams skyrė sekančias intencijas:
b e n d r a j a - kad žmogaus gyvybė būtų saugojama ir respektuojama visur;
m i s i j ū - už katalikų Bažnyčią Sri Lankoje.

Trumpas rytmetinis aukojimas — **Visą aukoju Tau, Švenčiausioji Jėzaus širdie!**

PAVOJAI ŽMOGAUS GYVYBEI

Turime pripažinti, kad žmogaus gyvybė pasaulyje yra nuolatiniame pavojuje. Žmogus lengvai gali prarasti savo kūno ir sielos gyvybę; daugelis patys pasikėsina prieš savo gyvybę nusižudydami; galvažudžiai ir teroristai šaltakraujiškai žudo kitus; per abortus žmogus gali prarasti gyvybę dar jam negimus; kiti paspartina mirtį pavartodami eutanaziją. Kiti žudo žmones iš neapykantos ar iš godumo ar net dėl politinių aistringų sumetimų; vyksta pasikėsimai prieš atskirus asmenis arba genocido keliu naikinant mases ar tautas.

Cia turime savęs atsiklausti — už ką turime šį mėnesį melstis - už žudikus ar jų aukas?

Pagal popiežiaus nurodymus šį mėnesį savo maldas turime ypač aukoti už dviejų rūšių pasikėsimus prieš žmogaus gyvybę, kurie vyksta vis dažniau ir su kuriais žmonės vis labiau apsipranta, lyg tai būtų visai normalus dalykas. Tie yra abortai ir eutanazija.

Abortai labiau charakteringi pasiturintiems kraštams. Pvz. Danijoje gimsta 1.000, o miršta 431 per

Cepelinų pietus Lietuvių Namų svetainėje šį sekmadienį kovo 9 d. ruošia Tautos Fondo Rėmėjų būrelis ir kviečia visus skaniai pasivaikinti.

Ateinantį sekmadienį, kovo 9 d., šv. Mišios yra už Anelę Reimerienę, jos vyrą Leonardą ir sūnų Vytautą.

Už A.A. Dr. Izidorių Kauną šv. Mišios Lietuvių Kankinių koplyčioje Lietuvių Namuose kovo 15 d. šeštadienį 4 val. p.p.

Geelonge Gavėnios susikaupimo trumpas Rekolekcijas praves kun. Stasys Gaidelis SJ kovo 20 - ketvirtadienio vakare 6 val. Šv. Jono bažnyčioje: išpažintys, pamokslas, šv. Mišios.

Parapijai aukojo:

\$ 60 - B. Mačiulaitienė, \$ 40 - O. Petravičienė, po \$ 30 - S. Tamašauskas A. Ramanauskas, S. V. Jeršovai, po \$ 25 - J. S. Meiliūnai, NN., V. Baltrukonis, \$ 20 - Jul. Petraitis.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Jūsų kun. Pr. Vaseris

MELBOURNAS

Į DEMONSTRACIJĄ!

Pavergtųjų Tautų Tarybos narys S. Rozycki praneša, kad kovo 15 d. 11.30 val., šeštadienį, miesto aikštėje - City Square - lenkai organizuoja demonstraciją prieš persekiojamą sąžinės belaisvių už geležinės uždangos. Ragina visas tautybes dalyvauti su savo tautinėmis vėliavomis ir plakatais.

Zigmas Augaitis
ALB Apylinkės Valdybos
Igaliotinis Pavergtosiom Tautom

abortus; Italijoje - 405; Prancūzijoje - 214; Vakarų Vokietijoje - 140.

Mūsų maldos visų pirma turi būti aukojamos už negimusius kūdikius, žmogiškojo egoizmo aukas. Taip pat turime melstis ir už jų motinas, kurios jau prieš darydamos tą žingsnį, turėjo iškentėti didelį sąžinės graužimą. Be to jos turės karčiausius prisiminimus dėl to nusikaltimo iki gyvenimo pabaigos. Gal savo maldomis galėsime kartais sulaikyti ranką norinčio atsipalaiduoti nuo nėštumo, arba pagosti ir, šiek tiek suraminti anas nelaimingąsias motinas.

Penktasis Dievo įsakymas ne tik draudžia atimti teisę gimti, bet ir draudžia savanoriškai paspartinti savo mirties valandą gyvenimo pabaigoje. Dievas yra žmogaus gyvybės ir mirties neribotas Viešpats. Niekas kitas neturi teisių įsikišti į Jo kompetenciją. Tai privalo būti aišku kiekvienam tikinčiam žmogui. Iš antros pusės negalima paneigti, kad žmogaus gyvenime būna ypatingai skaudžių ir komplikuo tų situacijų ne tik pačiam sergančiam, bet ir jo artimiesiems, kurie tą vargšą slaugo.

Cia yra reikalingos mūsų maldos už patekusius į tokias situacijas. Aišku, kad nesame įpareigoti tokiais atvejais bandyti prailginti paciento gyvybę. Tais atvejais galime nutraukti dirbtiną gyvybės palaikymą ir leisti mirčiai priartėti normaliu būdu. Tačiau neleistina yra mirtį sąmoningai pagreitinti. Mat krikščionys turi tikėti į kentėjimų išganingąją galią. Juk pats Viešpats nevenge gyventi panašiose situacijose, būdamas visiškai nekaltas.

Melskimės, kad Viešpats padaugintų tikėjimą ligoniams ir juos globojantiems.

Kun. S. Gaidelis, SJ

K. ir P. Stankūnų Aukšinis jubiliejus

Vasario 23 d. mūsų mieli ir tiek metų buvę nenuilstantys darbuotojai lietuviškos bendruomenės tarpe Klemensas ir Petronėlė Stankūnai atšventė savo penkiasdešimtą vedybinių metų jubiliejų. Duktė Virginija Percy suruošė savo namuose Gold Coast vaišes, kur dalyvavo būrelis artimųjų ir pažįstamų. Daugybė sveikinimų buvo gauta iš visos Australijos. Brisbanės choras atsiuntė gražų pasveikinimą su gėlėmis buvusiam savo ilgamečiui choro dirigentui ir Petronėlei - geriausia sopranui, kurios dabar labai pasigendame.

Stankūnai savo vaišingumu ir gera širdimi yra išgarsėję toli už Brisbanės ribų. Jų namai visada buvo lyg klebonija, kur kiekvienas apsilankęs kunigas ar svečias buvo apnakvydintas ir pavaišintas. O kiek daug širdies ir darbo juodviejų įdėta į lietuvišką veiklą! Klemelis bu-

C A N B E R R A

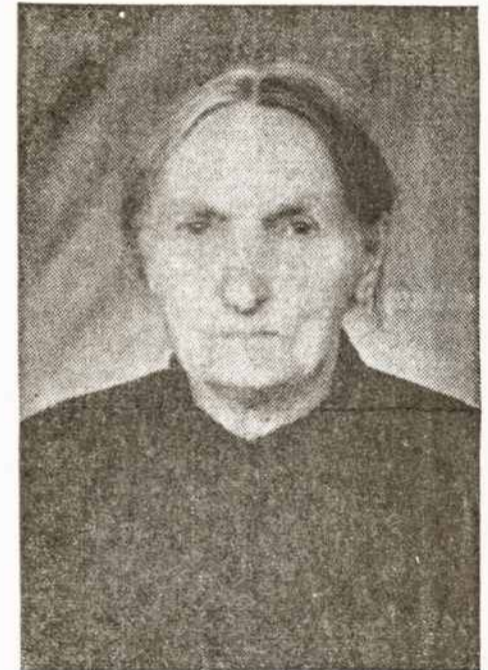
Vasario 23 d. įvykusiame Canberros Ramovės skyriaus susirinkime, iš pareigų atsistatydino ilgus metus ejęs pirmininko pareigas St. Ratas ir sekretorius F. Borumas.

Neišrinkus naujos valdybos ir priešus prie klausimo organizacijos likvidacijos, pagaliau L. Budzinauskas sutiko du mėnesius eiti administratoriaus pareigas. Po dviejų mėnesių bus šaukiamas narių susirinkimas išrinkti valdybą ir apie tai vėliau nariams bus pranešta. Administratoriaus adresas: L. Budzinauskas 12 Lord St., O'Connor 2601 ACT, tel. 49 8728.

vo lyg ta ašis apie kurį sukosi visas meninis gyvenimas. Choras, vai dinimėliai, valdybos pareigos ir viskas jo pajėgiose rankose. Sveikatai pablogėjus turėjo aplėsti Brisbanę. Įsikūrė Gold Coast, o mes praradome veikliausius darbininkus.

Telaimina gerasis Dievas Jūsų dienas ir padeda pakelti visus gyvenimo sunkumus.

Brisbanietė

A † A ELENA DAMAŠAUSKIENĖ mirė Lietuvoje šių metų vasario 19 d., sulaukusi 95 metų amžiaus. Tai Geelonge gyvenančios Elvyros Stuikevičienės mama, už kurios vėlę pas mus atnašautos šv. Mišios.

Lietuvoje mirus

A. A. ELENAI DAMAŠAUSKIENEI

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos liūdinčiai dukrai Elvyrai Stuikevičienei, netekus brangios ir mylimos Mamytės.

ALB Geelongo Apyl. V-ba

Mūsų mielą Elvyrą Stuikevičienę, netekus savo Mamytės

A.A. ELENOS DAMAŠAUSKIENĖS,

nuoširdžiai užjaučiame, melddami Aukščiausiojo Velionei išvysti Viešpaties šlovę.

Pranas, Cecilija ir visa Vaičekauskų šeima

Mylimai motinai

A. A. ELENAI DAMAŠAUSKIENEI

mirus Lietuvoje, gilią užuojautą reiškiamo Elvyrai Stuikevičienei su šeima.

Stasė ir Antanas Steponavičiai

SYDNEY

NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Vasario 16 praėjo pakilia dvasia ir nuotaika. Minėjimo išvakarėse vasario 15 d. Lietuvos radijo, vad. Dr. G. Kazokienės, 2EA stoties didesnę dalį programos paskyrė Vasario 16-tai. Tai buvo kruopščiai paruošta programa, kas neabejotinai paskatino ne vieną iš mūsų ryžtis ateities darbams, siekiant Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

Minėjimas lietuvių bendruomenėje pradėtas iškilmingomis pamaldomis St. Joachim's katalikų bažnyčioje vasario 16 d. Iškilmingas Mišias už mūsų tautos kankinius ir žuvusius už Lietuvos laisvę aukojo prel. P. Butkus MBE. Organizacijos, ypatingai skautai, šventės pamaldose dalyvavo organizuotai ir atliko Mišių skaitymus. Pamaldų metu giedojo Dainos choras, vad. Br. Kiveriui ir B. Aleknaitei. Dalį giesmių palydėjo vargonais Justinas Ankus. Prieš pamaldas buvo renkamos aukos Tautos Fondui.

Viešas šventės minėjimas vyko po pietų 3 val. Lietuvos klubo auditorijoje. Minėjimą ruošė Sydnejaus Apylinkės valdyba. Minėjimą atidarė Sydnejaus Apyl. valdybos pirm. A. Giniūnas, iškviesdamas invokacijai prel. P. Butkų. Minėjimo programą koordinavo Dr. R. Kavaliauskaitė. Šiai dienai puikiai paruoštą paskaitą skaitė Vytautas Patašius.

Antroje dalyje buvo trumpa me-

ninė programa. Marijos Malakūnienės eilėraščių "Esu žmogus" jautriai perdavė Vanda Zablockienė. "Už ką" L. Svalkaus deklamavo Birutė Jablonskienė. Sydnejaus jaunimo kapela iš M. Buroko, D. R. Stasiunaičių, E. Siutz ir D. Horno, pagrojo keletą dalykėlių, užbaigdami lietuviška "Audėjėlės" melodija.

Marinos ir Laurie Cox duktė Marina, kuri praleido vienus metus Vasario 16-tos gimnazijoje besigilindama lietuvių kalboje ir istorijoje, padarė platų pranešimą iš patirties lietuviškoje gimnazijoje. Ričardas Červin, kuris išlaikė lietuvių kalbos egzaminus 100%, padeklamavo "Aš čia gyva" B. Brazdžionio. Ričardas buvo apdovontas Pulgio Andriušio premija, kurią paskyrė ALB Krašto Valdyba. Premiją įteikė Sydney Apylinkės pirm. A. Giniūnas.

Ateities žingsnių rekomenduotai jaunajai korespondentei Rasai Venclovaitei ir geriausia mokiniui lituanistiniuose kursuose Ričardui Červin, Australijos Lietuvių Fondo premijas įteikė Bronius Stasionis.

Minėjimas baigtas Dainos choro, vad. Br. Kiverio, padainuojant "Kur giria žaliuoja", "Anoj pusėj Nemunėlio", "Tėvų kraštas", "Šiau rės pašvaistė" ir minėjimo užbaigimui Tautos himną. Į minėjimą atsilankė 350 Sydnejaus ir apylinkės lietuvių.

Minėjimo metu vyko ir lietuvių dailininkų meno paroda, suorganizuota Dr. G. Kazokienės, kuri taip

pat susilaukė ypatingo dėmesio.
kor.

VASARIO 16 MENO PARODA

Vasario 16 sukaktį iškilmingiau paminėti Sydnejaus dailininkų d-ja surengė dailės darbų parodą Lietuvių Namų naujoje salėje.

Parodoje dalyvavo vienas skulptorius - J. Reisgys ir 8 tapytojai: J. Abromas, D. Bernotienė, I. Bilūnas, N. Bižytė, D. Keraitytė - West, L. Kraucevičiūtė - Gruzdeff, J. Palaitienė ir L. Urbonas. Kaip dailininkų d-jos pirm. G. Kazokienė atidarymo žodyje priminė, pagal modernią meno teoriją, meno kūrinys susideda iš trijų fazijų: idėjos gimimas menininko sąmonėje, tos idėjos įvykdymas konkrečiame objekte - paveiksle, skulptūroje ir to objekto galutinis užbaigimas - tai objekto pristatymas žiūrovui ir šio priėmimas. Taigi, pagal šią teoriją, žiūrovai susirinko atšvesti 56 m. kūrinių užbaigtuves. Prof. dr. V. Doniela buvo pakviestas tarti atidarymo žodį.

Paroda buvo aukšto lygio, gerai eksponuota, įvairi, talpinanti tiek veteranų, pripažintų ir savo vardą išsikovojuusių kūrinių (L. Urbono), tiek ir pirmuosius žingsnius žengiančių (D. Bernotienės), tiek ir žiūrovų mėgiamus, populiarius ir tuoj išperkamus darbus (L. Kraucevičiūtės). Sydnejuje jau 5 m. vyksta šios parodos, suorganizuotos G. Kazokienės su kitų pagalba. nn.

JAUNIMO POPIETĖ

Kas stebi Sydnejaus lietuvių jaunimą, tas gali pasidžiaugti jų veikla. Pasakyti, kad jie kruta, būtų per mažai, jie - veikia. Juos galima matyti ir Bendruomenės parengimų programose dalyvaujant, savo subuvimus ruošiant, organizuojant ir telkiant lėšas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui.

Netikėtą ir retą progą sydnėjiskiai turėjo vasario 23 d. Sydnejaus Lietuvių klube, kur buvo suorganizuota popietė, pavadinta "Mano kanklės paaukuotos". Į salę susirinko virš 100 žmonių, salė dekoruota Liaudies buities muziejaus nuotraukomis ir plakatais.

Koncertą atidarė trumpu žodžiu jaunimo pirm. dr. R. Barkutė ir pakvietė viešnią iš Melbourneo Aleną Karazijienę padaryti įvadą į koncertą. Koncerto Lietuvių folkloro teatro programą, įrašytą 17 dainų į juosteles 1985 m. Rumšiške, perdavė Kęstutis Ankus. Dainos savo senu melodingu ir žodžiais, pritariant publikai, buvo su įdomumu publikos išklaustytos.

Pelno padaryta virš \$ 300. am

MELBOURNAS

Šauliams!

DLK Vytenio šaulių kuopa kovo 16 d. ruošia Vlado Putvinskio 57 metų mirimo minėjimą Melbourne Lietuvių Namuose, Bendruomenės kambaryje. Bus duodama Priesaika ir Iškilmingas pasižadėjimas.

Visų kuopos narių dalyvavimas pageidautinas. Lietuvoje buvę šauliai-ės ir svečiai maloniai kviečiami. Visi uniformuoti šauliai-ės renkasi 11 val. ryto su vėliava prie bažnyčios pamaldoms.

Kuopos Valdyba

TAUTOS FONDAS

Melbourne, minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę, Tautos Fondui aukojo: \$ 50 Vincas Stagis, po \$ 20 Z. Augaitis, L. Baltrūnas, B. Leitonas, Miliauskas, J. Pranckūnas, Sadauskas, A. Volkienė, V. Žygas, \$ 12 V. Bieliauskas, po \$ 10 J. Ariėnė, M. Augustauskienė, A. E. Bakaičiai, V. Danius, A. Grikepelienė, R. Jurevičius, Kairaičiai, Kemežys, Dr. J. Kunca, St. Lipčius, K. J. Lynikas, P. Mažylis, P. Morkūnas, V. Motūza, P. Naujokaitis, Irena O'Dwyer, L. Padgurskis, St. Pažereckienė, ir \$ 10 Laisvės Išdui, L. Pikelis, Z. Prašmutaitė, Algis Rahdon, V. Sivickas, Stankevičius, S. Stropus, Pr. Saulys, Pr. Švambarys, Valaičiai, P. Vaičaitis, A. Vaičaitytė, Pr. Valonis, V. Vaitiekūnienė, Zdanavičius, po \$ 5 J. Ašmonas, G. Baltutytė, Pr. Binkus, J. Bruožis, E. Dainutienė, Dampes, P. Dargis, K. Garliauskas, Geštautas, V. O. Jakučiai, J. Kairys, J. Meiliūnas, M. Mušinskas, Petrakis, Rukšėnas, A. Stasytis, J. Steponavičius, St. Šiuškus, J. B. Tamošiūnai, Volkienė, \$ 4 Padgurskienė, po \$ 2 Grigalienė, Palavikienė, A. Podėnienė, Mičiulienė, E. Šidlauskas, R. Vyšniauskas. Viso \$ 668.

Visiems aukotojams, parėmusiems Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vedamam Lietuvos laisvės kovą, nuoširdžiai dėkojame.

Tautos Fondo Atstovybė Melb.

MELBOURNAS

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Gauta: Liet. Kat. Mokslo Akademijos leidinys Antano Salio Raštai III, įvairūs straipsneliai, Roma 85. Aukojo: G. Baltutytė - retenybių stovui Lietuvos Finansų ministerijos Mokesčių d-to 1.000 litų vertės vekselis. A. E. Bakaičiai - Maironio poemos: "Jaunoji Lietuva", "Mūsų vargai", Baladės. Eilėraščių rinkiniai: G. Astrausko "Nemėgstu odžių", L. Giros "Raudonosios aguonos" 69. L. Gutausko "Ištrūko mano žirgai" 61. K. Kubilinsko "Kalnų ilgesys" 70. Sudarė Dalia Montvilienė, il. Nijolė Kryževičiūtė - Jurgelionienė įvairių autorių eil. rinkinys "Neklauskit meilės vardo" 70. Violeta Palčinskaitė "Zemė kėlė žolę" 61. A. Vieniūlio "Padavimai ir legendos", il. Albina Makūnaitė 71. I. O'Dwyer - P. Cvirkos "Cukriniai avinėliai", 5 laida, il. L. Skerstonaitė, K. Borutos "Čir vir vir pavasaris", il. L. Prialgauskaitė 81. Nuoširdi padėka.

J. Mikštas

Bibliotekos Vedėjas

LIETUVIŲ RADIO

VALANDĖLĖS

ADELAIDE 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmadi. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA

„TALKA“ LTD.

● Moka už indėlius (deposits) 9% metinių palūkanų.

Už terminuotus indėlius:

nuo \$ 100 iki \$ 20.000 — 13%

Aukštesni procentai mokami automatiškai pasiekus nustatytas sumas.

nuo \$ 20.000 iki \$ 50.000 — 14%

nuo \$ 50.000 ir daugiau — 15%

Už terminuotus indėlius su mėnesiniais procentais - 12%. Šioje sąskaitoje turi būti nemažiau \$ 3.000. Procentai išmokami kas mėnesį. Neatsiėmus įstaigoje, po mėnesio pasiunčiami į namus.

Terminuoti indėliai priimami tik pilnais \$ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo, t. y. birželio 30 d. Už atsiimtus term. ind. metų bėgyje — 6%. Procentai užskaitomi už kiekvieną pilną kalendorinį mėnesį finansinių metų gale ir įrašomi į einamąsias sąskaitas. Už įnašus (shares) iki 17% dividendo.

● Teikia paskolas iki \$ 30.000 ikeičiant nekiln. turtą, asmenines paskolas su garantuotojais iki \$ 5000 ir be jų iki \$ 2000. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

● Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. pp., sekmadieniais nuo 1.30 pp. iki 3 val. pp., Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne. Tel 328 4957.

Informacijos dar teikiamos pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. pp.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051. GPO, Melb. 3001.

Adelaide sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p. Lietuvių Namuose. Pašto adresas: TALKA, Lietuvių Namai, 6 Eastry St. Norwood, SA 5067.

Sydnejuje sekmadieniais nuo 2 val. iki 4 val. pp. Lietuvių Klubu patalpose 16 - East Terrace. Bankstown NSW.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers Pty. Ltd.
Funeral Directors.

North Melbourne: 189 Boundary Rd., 3051. 329 6144

Frankston: 232 Cranbourne Road, 3199. 789 6766

Glenroy: 111 Wheatsheaf Road, 3046. 306 2044

Malvern: 1382 High Street, 3144. 509 4720

Noble Park: 505 Princes Highway, 3174. 546 7644